

FRIVILLIGED
affald

ÅRSRAPPORT // 2025

REN NATUR

AF HJERTET

tak

ANERKENDELSEN GØR GODT I REN NATUR

Som de foregående år har også denne sæson været fyldt med glade foreningsaktive deltagere, der har samlet affald og spredt glæde i deres lokalsamfund. Ren Natur er en rigtig vindser af både lokalt og nationalt og det glæder os enormt at give så mange mennesker en mulighed for at blive en del af løsningen på udfordringerne med henkastet affald.

I år har vi gennemført 457 ruter i 58 kommuner. 6.868 frivillige har været en del af de lokale affaldsindsamlinger, hvor de i alt har brugt 3.199 sække til at indsamle estimeret 1.625.092 stykker affald svarende til 12,7 tons. Det betyder at en deltager gennemsnitlig har indsamlet 236 stykker affald på sin Ren Natur rute i år. Dette tal var 255 sidste år. Statistisk er det stort set det samme, men tendensen er at mængderne af henkastet affald falder lidt, hvilket svarer overens med vores målinger i HDR Affaldsanalyse.

Hver forening har i år fået kr. 2.400 i sponsormidler for deres indsats i Ren Natur. Muligheden for at tjene penge er en stærk motivation, når den enkelte forening vælger at tilmelde sig konceptet, men i evalueringen er det andre ord der fylder.

Rigtigt mange glædes over at deres medlemmer kan være sammen på en anderledes måde, hvilket gør mange gode ting for det sociale liv de har i foreningen. Og så er der anerkendelsen fra de lokale borgere, som de møder på deres vej rundt med sækken! Den glæde er umiddelbart den største.

Hvert år udvælger Ren Natur et særligt tema, som er med til at understøtte en eller flere af konceptets afledte effekter og i 2025 var dette tema knyttet til spejderne og de øvrige friluftskorps. Ud af det totale antal ruter tildelt til foreningerne i årets Ren Natur gik 20% af dem til et lokalt spejderkorps. Det betyder at Ren Natur samlet set har støttet denne type af foreninger med knapt 220.000 kr. i 2025. Læs mere om vores fokus på spejderbevægelsen senere i denne rapport.

Endelig skal der naturligvis lyde et stort TAK til alle vores samarbejdspartnere som trofast støtter og leverer til konceptet og dermed sikrer at vi sammen er en del af løsningen på fortsat rene og affaldsfrie lokalområder i hele landet.

TAK fra os til jer!

National statistik over indsamlinger i Ren Natur

Oversigt over antal deltagende kommuner, ruter og frivillige som har samlet affald med Ren Natur i 2025.

Kommuner	Ruter gennemført	Frivillige i aktion	Indsamlede sække*
58	457	6.868	3.199

*Antallet af indsamlede affaldssække er større end angivet her, idet selvorganiserede indsamlingsgrupper bestående af ildsjæle samler affald ind i regi af Ren Natur hele året, men uden forpligtelse til at afrapportere mængder.

Region Nordjylland

Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Rebild, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg

Ruter i alt 76
Frivillige 1118
Antal sække 447

Region Midtjylland

Herning, Holstebro, Lemvig, Mariagerfjord, Morsø, Randers, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Syddjurs, Viborg, Aarhus

Ruter i alt 75
Frivillige 1042
Antal sække 475

Region Syddanmark

Assens, Esbjerg, Fanø, Fredericia, Faaborg-Midtfyn, Haderslev, Hedensted, Kerteminde, Kolding, Middelfart, Nyborg, Odense, Svendborg, Sønderborg,Tønder, Varde, Vejen, Vejle, Aabenraa

Ruter i alt 130
Frivillige 2122
Antal sække 979

Region Hovedstaden

Albertslund, Ballerup, Fredensborg, Gladsaxe, Helsingør, Hvidovre, Ishøj

Ruter i alt 64
Frivillige 920
Antal sække 476

Region Sjælland

Guldborgsund, Halsnæs, Holbæk, Kalundborg, Køge, Lejre, Næstved, Odsherred, Roskilde, Slagelse,Solrød, Stevns, Vordingborg

Ruter i alt 109
Frivillige 1627
Antal sække 803

Bornholms Regionskommune

Ruter i alt 3
Frivillige 39
Antal sække 19

Kommuner aktive i Ren Natur 2025 var følgende:

Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Rebild, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg, Herning, Holstebro, Lemvig, Mariagerfjord, Morsø, Randers, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Syddjurs, Viborg, Aarhus, Assens, Esbjerg, Fanø, Fredericia, Faaborg-Midtfyn, Haderslev, Hedensted, Kerteminde, Kolding, Middelfart, Nyborg, Odense, Svendborg, Sønderborg,Tønder, Varde, Vejen, Vejle, Aabenraa, Albertslund, Ballerup, Fredensborg, Gladsaxe, Helsingør, Hvidovre, Ishøj, Guldborgsund, Halsnæs, Holbæk, Kalundborg, Køge, Lejre, Næstved, Odsherred, Roskilde, Slagelse,Solrød, Stevns, Vordingborg, Bornholm

FRIVILLIGHED
affald

2025 REN NATUR I BILLEDER OG CITATER

Ren Natur har gennemført affaldsindsamlinger i 58 kommuner i år. Mange forskellige foreninger har været aktive og her ser du et lille udpluk af billeder og citater fra nogle af dem.

Det bedste ved turen var at vi mødte flere, der roste børnenes indsats. En dame gav dem ligefrem chokolade!

HANNE | THISTED KFUM OG KFUK

Der bliver virkelig smidt meget affald, så vi lærte børnene undervejs hvorfor man ikke bare smider ting i naturen og om hvor længe der er om at forgå

FILIP | ESPORT HARTE | KOLDING

Vores optjente sponsormidler skal gå til noget der fremmer fællesskabet i vores landsby. Men det bedste ved turen var fællesskabet og oplevelsen af at gøre en forskel for naturen.

RONJA | TORSLEV LANDSBYFÆLLESSKAB

2025

REN NATUR & BÆREDYGTIGHED

Når foreningerne tilmelder sig Ren Natur og er heldige at få en rute lokalt i deres kommune, så modtager de automatisk en kasse med udstyr 5 dage før deres indsamlingsdag. Kassen indeholder snappere, sikkerhedsveste, handsker og sække. Alt sammen afmålt efter det deltagertal, som foreningen har indberettet. Det betyder at Ren Natur årligt sender knapt 500 kasser afsted og deri store mængder af udstyr. Derfor er det vigtigt at optimere processerne på pakkeriet, for at kunne nyttiggøre udstyret mest muligt.

Alle muligheder for genbrug bliver afsøgt og vi er stolte af, at have genbrugt vores sikkerhedsveste 5 år i træk med kun få nyindkøb hvert år. Ligeledes har det gjort en forskel at indkøbe snappere af en god kvalitet, idet også de holder til langt mere end en sæson. Forsendelseskasserne er af 3 lags pap og er lavet specielt til at kunne bruges mere end en gang. I denne

sæson har vi registreret at kasserne genbruges 4,5 gange.

Det er en klar målsætning i Ren Natur at alle ressourcer nyttiggøres mest muligt og vi dermed gør hvad vi kan for at bidrage til at begrænse vores forbrug.

MANGE FORENINGER GØR DET ALLEREDE TÆNKER GRØNT

For mange foreninger er Ren Natur en rigtig god måde at bidrage til den grønne dagsorden på. Dem der allerede har en grøn profil inkluderer Ren Natur i den, mens andre bruger Ren Natur til at påbegynde deres rejse mod en mere grøn hverdag i klubhuset.

Her følger et par citater fra foreningerne netop om denne vinkel på Ren Natur:

- vi ønsker at inddrage bæredygtighed i de ting vi arbejder med, når vi laver forbedringer for foreningens børn og arbejder meget med genbrug og lokale virksomheder
- Vi har meget fokus på bæredygtighed hos os: Affaldssortering, økologi, primært vegetar og plantebaseret mad, samkørsel, social bæredygtighed, genbrug og reparation af grej.
- Vi forsøger at affaldssortere og undgå at bruge engangsmaterialer.
- Vi forsøger altid at mindske vores forbrug af plastik
- Hos os låner man udstyr, man arver udstyr og vi rydder op efter os
- Vi prøver at tænke det ind når vi laver vores sociale arrangementer

Ren Natur 2025

FOKUS PÅ SPEJDERE & FRILUFTSKORPS

Ren Natur er ikke bare et koncept for affaldsopsamling. Men det er meget mere end det. Det er også bevægelse, samvær, naturforståelse og glæden ved at give tilbage. Hvert år udvælges et særligt tema, som er med til at understøtte en eller flere af disse afledte effekter og i 2025 var dette tema knyttet til spejderne og de øvrige friluftskorps.

For Ren Natur har i særdeleshed til formål at øge bevidstheden om affald i naturen samtidig med at

sammenholdet styrkes lokalt. Fokus på lokalt engagement, fællesskab og en renere natur passer smukt sammen med spejdernes og de øvrige friluftskorps målsætninger.

Ud af det totale antal ruter tildelt til foreningerne i årets Ren Natur gik 20% af dem til et lokalt spejderkorps. Det betyder at Ren Natur samlet set har støttet denne type af foreninger med knapt 220.000 kr. i 2025.

En solskinsdag i april i et lille skovstykke udenfor SDU, møder vi Jeppe til en snak om spejderlivet. Jeppe er bestyrelsesmedlem i Det Danske Spejderkorps og har været spejder og spejderleder i mange år. Han studerer økonomi og interesserer sig bl.a. for hvordan økonomisk værdiskabelse kan oversættes til den værdiskabelse spejderlivet giver.

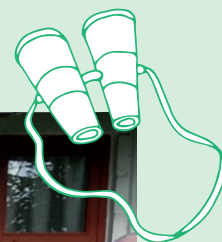
Hvad er det så lige spejderlivet kan? Her fortæller Jeppe 'Det der er formålet ved at være spejder, er at man får en masse færdigheder, men også mod til at gøre en forskel i sit samfund. Det gør vi ved at give de unge mennesker en masse udfordringer. En af dem der fylder enormt meget, er friluftslivet. Mit bud er, at hvis alle har gået til spejder og lært at samarbejde og have respekt

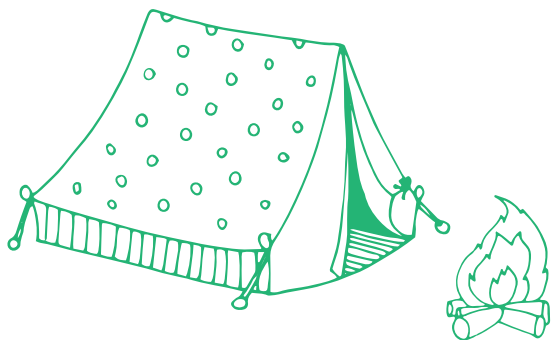
for hinanden og passe på hinanden, så ville vi ikke have de samme geopolitiske udfordringer, som vi har i dag.'

Interessen for at være spejder er stigende og på landsplan står mere end 2500 børn og unge på venteliste til at blive spejdere. Udfordringen er at der mangler spejderledere.

Noget af forklaringen er konkurrencen fra andre aktiviteter og som noget nyt også fra den digitale verden, som stjæler meget tid.

Nogle kan også stadig have fordomme overfor spejderne. 'Jeg tror at vores store udfordring er, at når man ser på vores bevægelse udefra, så ser det virkelig underligt ud. Det er børn der går i uniform, nogle af dem går endda med kniv og der er en masse særligt sprog, som man kun forstår hvis man er en del af det,' fortæller Jeppe.

POSITIV PÅVIRKNING PÅ NATUREN

Men spejderbevægelsen har ikke bare stået stille, de holder sig relevante og har et øget fokus på bæredygtighed. 'Som spejder lover man at værne om naturen. Det gør man f.eks. ved ikke at efterlade skrald i naturen. I lang tid har det handlet om at have en nulpåvirkning på miljø, klima og natur, men de sidste fem år har de rykket sig længere mod gerne at ville have en positiv påvirkning. Altså gøre noget ekstra end bare at minimere deres eget aftryk.

Jeppe fortæller at de arbejder med bæredygtighed i børnehøjde, fx har de lavet en kagebog med grøn bål mad sammen med konceptet "Haver til Maver". I 2026 har de en kæmpe stor spejderlejr med alle spejderkorpsene, hvor man har besluttet at alle aftensmåltiderne bliver vegetariske. 'Vi vil gerne kigge mere på biodiversitet og hvordan vi kan forholde os til naturen. Vi har ikke noget fodboldstadion eller nogen cykelbane, det er naturen der er vores aktivitetsplads. Så hvordan kan vi forholde os til naturen som både et sted hvor vi udøver vores aktiviteter, men også som noget der er værdifuldt for os udover at det er vores aktivitetsplads. Altså at det har en værdi selvom vi ikke er der. Det tror jeg bliver meget spændende. Noget af det handler om at gøre børn nysgerrige på hvad naturen er, lære dem om hvad det er der findes, hvorfor det er vigtigt at træerne får lov til at ligge selvom det er bøvet at komme rundt i skoven.' fortæller Jeppe.

MOBILEN OG IDENTITETS- DANNELSE

Vi talte om udfordringer med mobilen og de sociale medier. Spejderlederne tackler det forskelligt. Nogle giver lov til brug af mobilen i korte tidsrum, andre steder skal man lægge den helt væk. Jeppe uddyber her: Nogle spejdere efterspørger faktisk selv, at det er skærmfrit. Jeg tror at mobilen bliver et helle eller en slags redningskrans i de situationer, hvor man måske ikke lige ved; hvem er du, hvem er jeg og hvordan indgår jeg lige i det her fællesskab. Hvis man står i en situation, hvor man ikke lige ved hvem man skal snakke med eller føler sig alene, så i stedet for at prøve at løse den udfordring, så tager man fat i sin telefon. Jeg tror at noget af det vigtigste, vi kan lære børn og unge, det er hvordan vi kan fungere i et fællesskab og at give dem nogle gode måder at være sammen med folk der er anderledes end dem selv.'

Til slut har Jeppe nogle betragtninger om de mennesker vi udvikler os til gennem spejderlivet. 'Det er jo tydeligt på min arbejdsplads, hvem der har været spejder og hvem der ikke har. Dem der lige sørger for at tage en ekstra opgave eller er lidt bedre til at hjælpe hinanden eller lidt mere villig til at dele noget viden. Eller sådan noget så simpelt som 'det er sgu altid ham dér, der har gået til spejder der sætter kaffe over'. Det tror jeg relaterer sig til det der med at have en forståelse for fællesskabet, at hvis vi arbejder sammen, så får vi alle sammen mere værdi.'

SPAR giver en ekstra hånd til det lokale affald

LÅN ET INDSAMLINGSKIT OG GØR EN FORSKEL LOKALT

Lige siden etableringen af Ren Natur i 2019 har SPAR og KFI Erhvervsdrivende Fond været en af de centrale sponsorer i konceptet. Igennem årene har de været med til at støtte op om det lokale foreningsliv samtidig med at de giver en hånd til den lokale natur. Og det gør de fordi deres hjerter banker for det lokale. Det ligger dem stærkt på sinde at bidrage til rene og trygge lokalsamfund, - til gavn for alle som bor og færdes her.

Men i år er det ikke kun det lokale foreningsliv, der har haft glæde af SPAR's store engagement. Også lokale beboere, - mor, far, børn, bedsteforældre og gode venner har siden foråret kunne henvende sig i deres lokale SPAR for at låne indsamlingskits til affaldsopsamling. 142 kits har været i sving på tværs af landet og det er noget der kan mærkes lokalt.

Hos Købmand Jan i SPAR i nordjyske Brønderslev, har kittet været efterspurgt og hver gang giver det anledning til en god dialog over disken.

Flere gange om ugen er kittet blevet lånt ud og Jan synes det er et fint initiativ, som giver god mening at skabe plads til i butikken. Det er både unge og ældre, som efterspørger kittet og nogle af dem kommer flere gange.

Jan har tænkt sig at lade den smarte holder med udstyr blive stående ved kassen langt ind i efteråret og han tænker også at efterspørgslen giver blod på tanden til at udvikle konceptet yderligere.

Kittet, hos Jan og alle de øvrige SPAR købmand, består af veste, snappere i børne og voksenstørrelser samt affaldssække. Og det er placeret et centralt sted i butikken i en smart holder.

Kig ned i din lokale SPAR og bliv en del af løsningen.

AF HJERTET

tak

REN NATUR SPONSORERNE 2025

**Ingen sponsorer – ingen Ren Natur!
Så enkelt er det!**

Derfor sender vi masser af taknemmelighed til vores trofaste sponsorer hos SPAR, McDonalds og Westwind, samt til de nye sponsorer; Dansk Maskincenter og Dansk Retursystem.

Alle er de med til at spille en vigtig rolle i konceptets eksistens, idet de gør det muligt at belønne de aktive foreninger med et økonomisk tilskud til deres lokale klubaktiviteter.

Dermed bidrager sponsorerne ikke blot til et renere Danmark uden henkastet affald i naturen, men de er også med til at styrke de vigtige lokale fællesskaber, som har afgørende betydning for tryk og trivsel i nærmiljøet.

En af de lokale

WESTWIND

DANSK
MASKINCENTER
dmcas.dk

MCDONALDS, ERRITSØ

WESTWIND, BLÅVAND

SPAR, BROBY

Tå med Hjerting IF på tur

REN NATUR GIVER FLERE MULIGHEDER I FORENINGERNE

Hver gang en forening har været aktiv i Ren Natur så skal de lave en afrapportering af deres indsamling. De skal svare på en del spørgsmål og sende billeder og nogle gange også en film, som dokumentation for deres event. Det er fantastisk at læse om de mange oplevelser, som ofte giver os en lejlighed til at lave små artikler, som anvendes på Ren Naturs hjemmeside. I år fik vi en særlig tilladelse til at følges med Hjerting IF, da de var aktive på deres rute. Vi fik taget nogle fine billeder og lavet en ny Ren Natur film.

Det skete lørdag den 28. juni, hvor 8 voksne og 9 børn var klar til start på Ren Natur rute 3 i Hjerting, lidt nord for Esbjerg by. Her var de klar til at tage kampen op mod det lokale affald og godt udstyret med sække og snappere samt sikkerhedsmæssigt klædt på i veste og handsker drog de afsted. Og vejret viste sig fra sin venlige side og det var ret vigtigt, idet ruten var lang og der skulle "gode ben" til.

I løbet af de næste par timer fik den lille gruppe i fællesskab fyldt 9 sække undervejs på den knapt 7 km lange rute. Langt det meste var helt almindeligt henkastet affald og en masse cigaretskod. Men også dåser samt en sikkerhedshjelm, stole, puffbars og batterier blev samlet op og sorteret for sig.

Selvom det for nogle af de små ben var en lang tur, så gik det godt. Turleder Nicole Lauritsen fortæller her:

"Det var en rigtig god oplevelse. Selvom vi i forvejen italesætter det med affald og mange af de voksne også er aktive i andre indsamlinger, så giver det rigtig god mening for os i klubben at være med i Ren Natur. Samtidig med at vi sammen gør noget godt, så gør sponsoringene det muligt for os at sende et hold til et stævne, hvor også dem med den lille pengepung kan være med. Det styrker vores sammenhold, som er det bedste ved vores forening".

Hver af de aktive foreninger i Ren Natur har i år modtaget kr. 2400 til deres klubkasse og for mange betyder det alverden. Det giver muligheder, som de ellers ikke ville have haft og for nogle betyder det endda at deres lille forening fortsat kan bestå.

Om det er en mulighed for at komme til et stævne, holde en sommerfest, købe nyt udstyr eller noget helt fjerde, så er en ting sikkert. Foreningslivet i Danmark er helt centralt for den lokale sammenhængskraft og når vi hænger bedre sammen, så smider vi mindre affald. Og dermed er cirklen komplet.

HOLD DANMARK RENT

Hvem er vi?

Hold Danmark Rent (HDR) er en non-profit organisation, der arbejder for at nedbringe mængderne af henkastet affald på alle typer af arealer i Danmark.

HDR er et praktisk orienteret videncenter og en netværksorganisation, der arbejder innovativ og udviklende sammen med kommuner, frivillige og virksomheder for et renere Danmark uden affald i naturen. Med særligt fokus på muligheder for tværgående samarbejde og borgerinddragelse tilstræbes altid den bedste løsning for alle gennem en god og konstruktiv personlig relation.

HDR tror ikke på løftede pegefingre. Kun med en positiv tilgang kan vi gøre problemet med henkastet affald til vores fælles ansvar og nå langt bedre resultater.

Rapporten er udarbejdet af Ren Natur administrationen. Find os og læs mere på vores hjemmeside.

REN
natur

Ren natur
Rødeledsvej 70
5700 Svendborg
CVR-nummer: 37297925